

Friluftsrådets generalforsamling – bemærkning til beretningen ved næstformand i Træskibs Sammenslutningen Merete Ettrup, ettrup.merete@gmail.com. Tlf.nr. 28425626

Først og fremmest tak til Friluftsrådets bestyrelse, og formand Lars Mortensen for det flotte og visionsrige arbejde i Friluftsrådet, vi har modtaget beretning om i dag. Som medlemsorganisation er vi i Træskibs Sammenslutningen rigtig glade for at være en del af Rådet.

I TS arbejder vi for at bevare Danmarks sejlede kulturarv. For os handler det naturligt nok om skibene, men arbejdet med at få og give adgang til vandet fylder også meget i vores forening. Der er mange udfordringer i at dyrke friluftsliv på vandet – og efterhånden som erhvervssejladsen forsvinder fra flere og flere havne, samt de nære farvande, stiger udfordringerne for fritidssejlerne – og ikke kun sejlerne på de gamle danske skibe. Vi på vandet mærker et stigende behov for en organiseret og visionær indsats for friluftsbrygerne på og ved vandet og vi har brug for, at Friluftsrådet markerer sig tydeligere som det naturlige netværk for brugere, myndigheder og politikere.

Vandvejene har traditionelt været indrettet til erhvervsbrug og efterhånden som den forsvinder, forsvinder interesserne for trafikanterne på vandet også. Vi kan læse om Friluftsrådets indsats i en sag om Aquakulturanlæg, der begrænser adgangen til vandet. En vigtig markering, men det er langt fra den eneste begrænsning af adgang til havet vi oplever. Havne forandres, sømærker forsvinder, regler skærpes eller adgangen begrænses af urimelige brugerafgifter på vandet. Lad mig komme med et par eksempler:

Ribe Kammersluse, der forbinder Ribe havn med Vadehavet – nå ja, resten af verden! - har netop bebudet en uhørt stigning af afgiften for at komme fra åen og ud i Vadehavet. Kommunen vil spare en million kr. og regningen havner hos fritidssejlerne. Fra at de i dag skal betale mellem 50 og 75 kr. for at passere, stiger prisen fremover til mellem 150 og 500 kr. pr. gang de skal igennem. Sejlads på Vadehavet bliver her en eksklusiv sport!

Københavns Havn lukker mere og mere for sejlads, og broer bygges til gavn for cykelister og gående – men det er de sejlede, der kommer til at betale for færdslen i byens havne.

I Næstved er fritidssejlerne blevet lukket inde af en bro, uden rettigheder til at passere efter egne behov. Politikerne har ganske enkelt besluttet, at broen fremover kun bliver åbnet, når et erhvervsskib skal passere.

Over hele landet oplever vi nytænkning af de havneområder, der ikke længere har erhvervssejlads som vigtigste funktion. Men fritidssejladsen bliver ofte glemt, når nye funktioner skal tænkes ind. Vi har set talrige eksempler på flotte arkitekttegninger, hvor der ved siden af de nye glashuse ligger fine gamle skibe. Men i virkeligheden opføres ubrugelige kaj anlæg uden pullerter, som skibene kan gøres fast ved, og uden beddinger, faciliteter og plads til at vedligeholde skibene. Og når først havnene er blevet nabo til de nytillfattede boligejere, er havneaktiviteter med vedligeholdelsesopgaver som maling og kalfatring generende nabostøj, der begrænses til faste tidsrum eller slet og ret forbydes.

Kommer vi ud på vandet, oplever vi flere steder, at sømærker forsvinder med erhvervstrafikken. I Vadehavet kæmper fritidssejlerne for at få vigtige sømærker tilbage og tilbyder selv at passe dem, men forståelsen synes ikke at være til stede hos myndighederne.

Ved Nakskov lukkes et fyr, der er blevet overflødig for erhvervsskibe med alt moderne navigationsudstyr – men for lystsejlerene er fyret stadig et vigtigt pejlemærke ved anløb til den gamle værftsby.

Som organisation for en lille del af friluftslivet i Danmark, opfordrer TS Friluftsrådet til at tage friluftslivet på vandet og langs kysterne endnu mere alvorligt. Vi har brug for et forum, der kan samle interesserne på og ved vandet endnu stærkere og skabe visioner for et aktivt og ansvarligt liv på vandet. Det er friluftslivet på vandet, der skal lære vores børn og unge at respektere og beherske færdsel på og ved vandet. Det er via fritidssejladserne de unge skal ansføres til at vælge karriere indenfor det blå erhverv.

Jeg er glad for at høre, at Lars Mortensen i den mundtlige beretning medtager de uheldige følger for friluftslivet til søs, der er kommet ovenpå en ulykke, som den i Præstø. I stedet for strammere lovgivning og urimelige forsikringskrav, der hæmmer frem for fremmer de unges adgang til vandet, bør vi i respekt for ulykken i stedet arbejde endnu mere for, at alle børn i Danmark skal ud på vandet og lære, under kyndig vejledning, at respektere naturens kræfter. Vi holder jo heller ikke børnene væk fra trafikken i byerne, når der sker ulykker her – så intensiverer vi færdselsundervisningen i hjemmet og i skolen.

Mentaliteten i Danmark skal hjælpes på rette kurs, hvis ikke landets 7000 km kyststrækning skal blive et mentalt pigtrådshegn. Vi har brug for en stærkere profilering af alle os med de blå gummistøvler – og vi har brug for en stærk organisation til at gå i dialog med myndigheder på vegne af alle de erfarne fritidsbrugere af vandet. Vi har brug for at bryde grænsen mellem land og vand når vi taler om naturen – og til at sikre, at de danske skolebørn også lærer at begå sig på vandet, når de skal ud i naturen.

TS opfordrer til, at Friluftsrådet giver friluftslivet på vandet og arbejdet for den danske kystkultur en langt mere fremtrædende plads i Friluftsrådets arbejde og fremtidige beretninger.

30. april 2014/Merete Ettrup